

25. Средњовековна Атина

Информације о средњовековној Атини много су оскудније него о средњовековном Риму. Пошто је хронологија Грчке тесно повезана с хронологијом Атине, изложићемо (врло кратко) атинску хронологију, не дотичући се других градова Грчке. Као основа за то послужиће нам фундаментално дело [42], где је сакупљена велика количина средњовековних текстова и докумената старог и новог времена из историје Грчке. У грчкој историји нема извора који по значају и обухваћеном времену подсећају на "Историју" Тита Ливија. Зато се грчка хронологија рестаурира од одвојених фрагмената поређаних један до другог, а уз постојање "повезаности" с римском хронологијом [24], [42].

Као и историја других античких градова, тако се и историја Атине у традиционалној верзији одликује "древним процватом", а затим тоњењем у таму Средњег века, из које је град изронио тек средином Средњег века (касније од Рима). Грегоровијус, аутор "Историје града Атине у Средњем веку" [42], писао је: "Што се тиче историје самога града Атине, његова судбина током тог раздобља (реч је о Средњем веку) покривена је таквим непрозирним мраком, да је чак било изнето и најчудовишније мишљење, коме би било и могуће поверовати, да је Атина од VI до X века била претворена у ненастањену шуму (! - А.Ф.), и да су је пред крај потпуно спалили варвари. Докази постојања Атине у најмрачнијем раздобљу сасвим су неоспорни, али тешко да нешто може бити необичнија потврда потпуног ишчезавања Атине с историјског хоризонта, од чињенице да је требало тражити посебне доказе само за то да је најславнији град првенствене историјске државе уопште тада животиарио" [42, стр. 41]. Још једном напоменимо да је дело [42] једно од најосновнијих и најбоље документованих истраживања из историје средњовековне Грчке.

Те податке о положају Атине у Средњем веку први је јасно изнео Фалмерајер (XIX в.) [42, стр. 41]. Да би некако објаснио ту необичну "катастрофу" (нестанак велике античке Грчке), Фалмерајер је претпоставио да су Авари-Словени "поклали целу древну Грчку" [42, стр. 41]. Ипак, нема никаквих докумената који би потврдили то "клање" [42]. Почев од VII столећа Грчка постаје за историју толико безначајна, да византијски летописи много чешће помињу имена италијанских градова као што су Равена, Беневенто, Капуа, Таренто, Сиракуза, него ли Коринт, Тебу, Спарту или Атину. Али, уза све то, ниједан летописац ни речју не наговештава освајање или пустошење Атине од стране туђина..." [42, стр. 42]. О Атини из периода V-X в. сачувано је у оквирима традиционалне хронологије изузетно мало података [42]. "Град (Атина - А.Ф.) је опустео, осиромашио, његова поморска сила и политички живот угасили су се исто тако као и живот у целој Хелад" [42, стр. 2-3]. "Репутацију пак савременог (тј. средњовековног - А.Ф.) града обезбеђивали су, не толико мудраци, колико трговци медом" [42, стр. 22]. "Синезије у писмима из Атине ни речју не помиње познате градске споменике (који, вероватно, напосто још нису ни саграђени - А.Ф.)" [42, стр. 22]. "На Атину и Хеладу је падала дубока тама... Политички живот се угасио, трговина и индустрија скоро да нису оживљавали грчке градове, изузев живе пијаци Солуна" [42, стр. 26-27].